

“ ఆదిపర్వము ” - విశ్వవిజ్ఞాన సర్వస్వము

॥ విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్ ॥

ఘ్నాంబరధరం విఘ్నం శశివర్ణం చతుర్భుజమ్ ।
పునస్సవదనం ధ్యాయేత్ సర్వవిఘ్నోపశాంతయే ॥

॥ శ్రీనివాస ధ్యానమ్ ॥

నమస్తుభ్యం మహాదేవ నారాయణ కృపానిధే ।
పాలా హరిం ఫణిశైలేశ భక్తబంధో దయానిధే ॥

॥ మహాభారత శ్రవణ ఫలమ్ ॥

ద్వైపాయనౌష్ఠ పుట నిస్సృతమప్రమేయం । పుణ్యం పవిత్రమథ పాపహరం శివం చ ।
యో భారతం సమధిగచ్ఛతి వాచ్యమానం । కిం తస్య పుష్కరజలైరభిషేచనేన ॥

॥ అశీ సంకల్పః ॥

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, దేవదేవోత్తమస్య, జగద్రక్షణార్థ, మవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖిలాండకోటి
బ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః, అనుగ్రహప్రసాదేన, సర్వేషాం, భక్తజనానాం, ఆభివ్యాధి,
నివృత్తిద్వారా, ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, విషూచికాక్రిమిజనిత, సమస్త, దుష్టభావ నివారణార్థం,
సర్వారిష్ట, నివృత్తిద్వారా, సకలశ్రేయో2భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థ, కామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ,
పురుషార్థ ఫల సిద్ధ్యర్థం, వాఙ్మనఃకాయ, ప్రవర్తిత, అనేక జన్మాఘ, నిబర్హణార్థం, సమస్త, పాపక్షయార్థం చ,
శ్రీమస్తవోభారతే, ఆదిపర్వణి, యథాశక్తి, తృతీయా2ధ్యాయాంతర్గత, శ్లోకపారాయణం,
ఆచార్యముఖేన, కలిష్టామహే ॥

॥ వ్యోస ధ్యానమ్ ॥

వ్యోసం వశిష్టనప్తారం శక్తిః పౌత్రమకల్మషమ్ ।
పరోశరోత్మజం వందే శుకతాతం తపోనిధిమ్ ॥

వ్యోసాయ విష్ణురూపాయ వ్యోసరూపాయ విష్ణవే ।
నమో వై బ్రహ్మానిధయే, వాసిష్ఠాయ నమోనమః ॥

తం పౌష్యః ప్రత్యువాచ యస్మాత్ప్రమద్యదుష్టమన్నం దూషయసి
 తస్మాత్ప్రమదనపత్యో భవిష్యసీతి తముదఙ్కః ప్రత్యువాచ ॥ 03 - 116 ॥

న యుక్తం భవతాన్నమశుచి దత్త్వా ప్రతిశాపం దాతుం తస్మాదన్నమేవ ప్రత్యక్షీకురు ॥
 తతః పౌష్యస్తదన్నమశుచి దృష్ట్వా తస్యాశుచిభావమపరోక్షయామాస ॥ 03 - 117 ॥

అథ తదన్నం ముక్తకేశ్యా స్త్రియా యత్కృతమనుష్ఠం సకేశం చాశుచ్యేతదితి
 మత్వా తమృషిముదఙ్కం ప్రసాదయామాస ॥ 03 - 118 ॥

భగవన్నేతదజ్ఞానాదన్నం సకేశముపాహృతం శీతం తత్క్షామయే
 భవంతం న భవేయమన్త ఇతి తముదఙ్కః ప్రత్యువాచ ॥ 03 - 119 ॥

న మృషా బ్రవీమి భూత్వా త్వమన్దో న చిరాదనన్దో భవిష్యసీతి ॥
 మమాపి శాపో భవతా దత్తో న భవేదితి ॥ 03 - 120 ॥

తం పౌష్యః ప్రత్యువాచ న చాహం శక్తః శాపం ప్రత్యాదాతుం న హి మే
 మన్యురద్యాప్యపశమం గచ్ఛతి కిం చైతద్భవతా న జ్ఞాయతే యథా - ॥ 03 - 121 ॥

నవనీతం హృదయం బ్రాహ్మణస్య వాచి క్షురో నిహితస్తీక్ష్ణధారః ।
 తదుభయమేతద్విపరీతం క్షత్రియస్య వాజ్నవనీతం
 హృదయం తీక్ష్ణధారమ్ । ఇతి ॥ 03 - 122 ॥

తదేవం గతే న శక్తో2హం తీక్ష్ణహృదయత్వాత్తం శాపమన్యథా కర్తుం గమ్యతామితి ॥
 తముదఙ్కః ప్రత్యువాచ భవతాహమన్నస్యాశుచిభావమాలక్ష్య
 ప్రత్యనునీతః ప్రాక్చ తే2భిహితమ్ ॥ 03 - 123 ॥

యస్మాదదుష్టమన్నం దూషయసి తస్మాదనపత్యో భవిష్యసీతి ॥
 దుష్టే చాన్నేనైష మమ శాపో భవిష్యతీతి ॥ 03 - 124 ॥

సాధయామస్తావదిత్యుక్త్వా ప్రాతిష్ఠతోదఙ్కస్తే కుణ్డలే గృహీత్వా సో2పశ్యదథ
 పథి నగ్నం క్షపణకమాగచ్ఛంతం ముహుర్ముహుర్భుశ్యమానమదృశ్యమానం చ ॥ 03 - 125 ॥

అథోదఙ్కస్తే కుణ్డలే సంన్యస్య భూమావుదకార్థం ప్రచక్రమే ॥
 ఏతస్మిన్నంతరే సక్షపణకస్త్వరమాణ ఉపస్పృత్య తే కుణ్డలే గృహీత్వా ప్రాద్రవత్ ॥ 03 - 126 ॥

తముదజ్కో-2భిస్పత్య కృతోదకకార్యః శుచిః ప్రయతో నమో దేవేభ్యో
గురుభ్యశ్చ కృత్వా మహతా జవేన తమన్వయాత్ ॥ 03 - 127 ॥

తస్య తక్షకో దృఢమాసన్నః స తం జగ్రాహ గృహీతమాత్రః స తద్రూపం విహాయ
తక్షకస్వరూపం కృత్వా సహసా ధరణ్యాం వివృతం మహాబిలం ప్రవివేశ ॥ 03 - 128 ॥

ప్రవిశ్య చ నాగలోకం స్వభవనమగచ్ఛత్ ॥
అథోదఙ్కస్తస్యాః క్షత్రియాయా వచః స్మృత్వా తం తక్షకమన్వగచ్ఛత్ ॥ 03 - 129 ॥

స తద్బిలం దణ్డకాష్ఠేన చఖాన న చాశకత్ ॥
తం క్లిశ్యమానమిన్ద్రో-2పశ్యత్ స వజ్రం ప్రేషయామాస ॥ 03 - 130 ॥

గచ్ఛాస్య బ్రాహ్మణస్య సాహాయ్యం కురుష్వేతి ॥
అథ వజ్రం దణ్డకాష్ఠమనుప్రవిశ్య తద్బిలమదారయత్ ॥ 03 - 131 ॥

తముదజ్కో-2నువివేశ తేనైవ బిలేన ప్రవిశ్య చ తం నాగలోకమపర్యంతమనేకవిధ-
ప్రాసాదహర్మ్యవలభీనిర్యూహశతసంకులముచ్ఛావచక్రీడాశ్చర్యస్థానావకీర్ణమపశ్యత్ ॥ 03-132 ॥

స తత్ర నాగాంస్తానస్తువదేభిః శ్లో కైః -

య ఐరావతరాజానః సర్పాః సమితిశోభనాః ।
క్షరంత ఇవ జీమూతాః సవిద్యుత్ పవనేరితాః ॥ 03 - 133 ॥

“ప్రహేళిక ” - మహాభారతంలోని క్లిష్టమైన శ్లోకాలకు విశ్లేషణ

జానాతి విశ్వాసయితుం మనుష్యాన్ విజ్ఞాతదోషేషు దధాతిదండమ్ ।
జానాతి మాత్రాం చ తథా క్షమాం చ తం తాదృశం శ్రీర్జుషతే సమగ్రా ॥

ఆధ్యానాం మాంసపరమం మధ్యానాం గోరసోత్తరమ్ ।
తైలోత్తరం దరిద్రాణాం భోజనం భరతర్షభ ॥

సంపన్నతరమేవాన్నం దరిద్రా భుంజతే సదా ।
క్షుత్ స్వాదుతాం జనయతి సా చాఢ్యేషు సుదుర్లభా ॥

ప్రాయేణ శ్రీమతాం లోకే భోక్తుం శక్తిర్న విద్యతే ।
బీర్యంత్యపి హి కాష్ఠాని దరిద్రాణాం మహీపతే ॥

:: “గోవింద నామ సంకీర్తనమ్” ::

॥ అథ క్షమా ప్రార్థనా ॥
యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ సమోస్తుతే ॥

॥ అథ లోకక్షేమ ప్రార్థనా ॥
సర్వేభవన్తు సుఖినః సర్వేసంతు నిరామయాః ।
సర్వేభద్రాణి పశ్యంతు మాకశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్ ॥

॥ అథ భగవత్సమర్పణమ్ ॥
కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్భక్తకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

॥ అథ మంగళమ్ ॥
శ్రియః కాన్తాయ కణ్కాణనిధయే నిధయేర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥